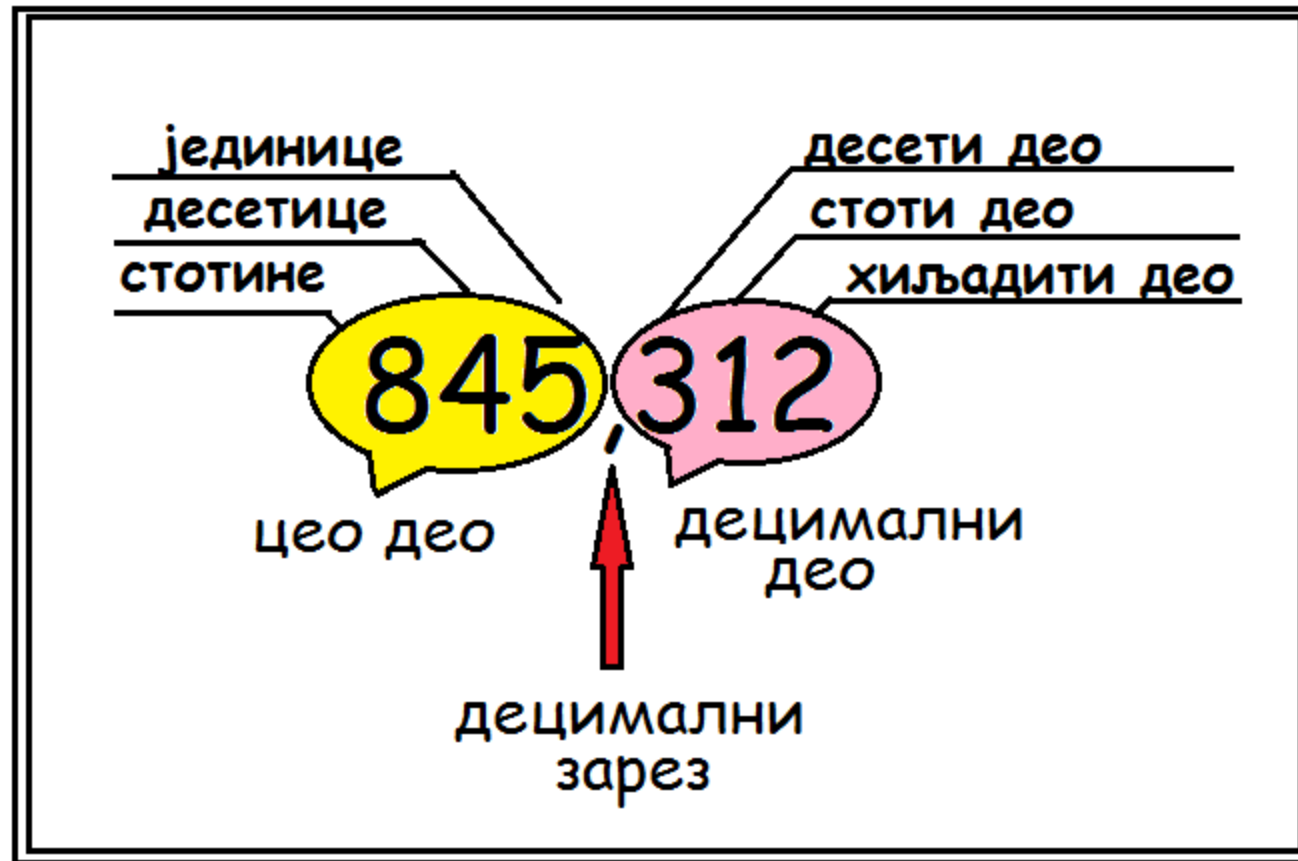

ДЕЦИМАЛНИ ЗАПИС РАЗЛОМКА

ДЕЦИМАЛНИ број је сваки број у коме се појављује децимални зарез. Он се састоји од целог дела и децималног дела.

Сви разломци који у свом имениоцу имају декадни број (10, 100, 1000, 10000, 100000,...) се називају **децимални разломци**.

ПРИМЕРИ:

$$\frac{2}{10} \quad \frac{3}{100} \quad \frac{53}{100} \quad \frac{1}{1000} \quad \frac{345}{10}$$

Сваки разломак може да се представи у облику децималног броја

ПРИМЕРИ:

$$\frac{2}{10} = 0,2 \quad *(0 \text{ целих и } 2 \text{ десета дела})$$

$$\frac{3}{100} = 0,03 \quad *(0 \text{ целих и } 3 \text{ стота дела})$$

$$\frac{53}{100} = 0,53 \quad *(0 \text{ целих и } 53 \text{ стота дела})$$

$$\frac{1}{1000} = 0,001 \quad *(0 \text{ целих и } 1 \text{ хиљадити део})$$

$$\frac{345}{10} = 34,5 \quad *(34 \text{ цела и } 5 \text{ десетих делова})$$

Ако је прави разломак, значи има 0 целих јер је мањи од 1, а иза зареза има онолико децималних места колико има декадних нула у имениоцу

Други начин за претварање разломка у децимални је просто дељење. Како је разломачка црта исто што и операција дељења, то делимо бројилац и именилац и претварамо разломак у децимални број.

ПРИМЕРИ:

$$\frac{2}{5} = 2 : 5 = 0,4$$
$$\begin{array}{r} 2 \\ 5 \overline{) 0} \\ \underline{0} \\ 20 \\ \underline{20} \\ 0 \end{array}$$

Питамо се колико пута се 5 садржи у 2, то је нула пута. Затим спуштамо такозвану НЕПОСТОЈЕЋУ НУЛУ и одмах стављамо зарез. Питамо се колико пута се 5 садржи у 20, то је четири пута и на крају остатак је 0

$$\frac{375}{8} = 375 : 8 = 46,875$$
$$\begin{array}{r} 375 \\ 8 \overline{) 32} \\ \underline{32} \\ 55 \\ \underline{48} \\ 70 \\ \underline{64} \\ 60 \\ \underline{56} \\ 40 \\ \underline{40} \\ 0 \end{array}$$

Ово су **КОНАЧНИ** децимални бројеви, јер после одређеног броја корака долазимо до остатка 0

$$\frac{17}{6} = 17:6 = 2,83333.....$$

$$\begin{array}{r} 12 \div \\ \underline{50} \\ 48 \\ \underline{20} \\ 18 \\ \underline{20} \\ 18 \\ \underline{20} \\ 18 \\ \underline{20} \\ 18 \\ \vdots \end{array}$$

Ово су БЕСКОНАЧНИ децимални бројеви, јер после долази до понављања цифре или низа цифара и поступак се никад не завршава

Цифра која се понавља или низ цифара назива се **ПЕРИОДА** и означава се:

$$2,83333..... = 2,8\dot{3}$$

или

$$2,83333..... = 2,8\overline{3}$$

ПРЕТВАРАЊЕ ДЕЦИМАЛНОГ ЗАПИСА У РАЗЛОМАК

ПРИМЕРИ:

$$5,045 = 5 \frac{45}{1000} \quad 0,3 = \frac{3}{10} \quad 1,24 = 1 \frac{24}{100}$$

Број испред зареза представља број целих а број
иза зареза представља децимални део. Или
бројилац децималног разломка. Именилац је
декадни број који има онолико нула колико има
децималних места иза зареза